

PRAKSISOVERSIGT · IT-RET

Praksisoversigt over DSA/DMA – platformes due diligence-forpligtelser og håndhævelse

Due diligence-pyramiden, VLOP-udpegelse og den delte håndhævelse mellem Kommissionen og den danske koordinator

Version 2 · Opdateret 16. jul. 2026 · 20 afgørelser · 2014-2025

[Læs online](#)

INTRODUKTION

DSA-forordningen (forordning (EU) 2022/2065) og DMA-forordningen (forordning (EU) 2022/1925) udgør tilsammen EU's systemiske platformsregulering: DSA pålægger formidlingstjenester gradvist skærpede due diligence-forpligtelser afhængigt af tjenestens type og størrelse, mens DMA underlægger udpegede gatekeepere en katalog af adfærdsforpligtelser. I Danmark er forordningen suppleret af lov nr. 1765 af 28. december 2023, der udpeger en national koordinator for digitale tjenester og tillægger denne undersøgelses- og håndhævelsesbeføjelser med bøderammer op til 6 pct. af den globale omsætning. Praksis på området er endnu overvejende EU-baseret og procesretlig: Unionens retsinstanser har i en række kendelser om VLOP-udpegelser fastslået, at gennemsigthedshensynet vejer tungere end platformenes økonomiske interesser, og at udpegelsen som udgangspunkt gennemføres uden opsættende virkning.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** DSA's due diligence-forpligtelser er kumulativt lagdelte: enhver onlineplatform bærer både hostingtjenesternes og formidlingstjenesternes forpligtelser, og en VLOP bærer dem alle plus kapitel III, afdeling 5.
- 02** Kommissionen har enekompetence over VLOP/VLOSE'ernes systemiske risikoforpligtelser (DSA art. 56, stk. 2), mens etableringsmedlemsstaten har enekompetence over alle øvrige udbydere (art. 56, stk. 1).
- 03** En udpegelse som meget stor onlineplatform får virkning fire måneder efter meddelelsen, og et annulationssøgsmål har ikke i sig selv opsættende virkning.
- 04** Ved begæring om foreløbige forholdsregler mod DSA-forpligtelser vejer EU-lovgivers gennemsigthedshensyn tungere end platformens rent økonomiske interesser (Aylo/Pornhub og WebGroup/XVideos).
- 05** Interesseafvejningen er et selvstændigt led, adskilt fra *fumus boni juris* – men skal foretages ud fra den antagelse, at hovedsagen ikke tages til følge, og altså med Kommissionens VLOP-vurdering lagt til grund.

- 06** En ansøger om foreløbige forholdsregler kan ikke påberåbe sig en skade for tredjeparter, der er forskellig fra den skade, som er gjort gældende til støtte for uopsættelighed.
- 07** Platformsforpligtelser der berører ytringsfriheden kræver indbyggede garantier mod overfjernelse af lovligt indhold for at være forenelige med Chartrets artikel 11 (Polen mod Parlamentet og Rådet).
- 08** DSA art. 28 om beskyttelse af mindreårige er totalharmoniseret; nationale alderskontrolkrav kan ikke pålægges onlineplatforme oven i forordningen.
- 09** Hjemlandsprincippet spærrer for, at destinationsmedlemsstater pålægger platforme etableret i andre medlemsstater selvstændige registrerings-, indberetnings- og gebyrkrav.
- 10** Den danske koordinator handler i fuld uafhængighed, jf. lovens § 4 – regeringen har ingen instruktionsbeføjelse i konkrete sager, heller ikke om prioritering.
- 11** Danske bøder for DSA-overtrædelser kan udgøre op til 6 pct. af den globale omsætning, tvangsbøder op til 5 pct. af den gennemsnitlige daglige globale omsætning, og afgørelserne kan ikke påklages administrativt.
- 12** DMA-gatekeeperstatus udløses af kvantitative formodninger (7,5 mia. EUR omsætning eller 75 mio. EUR markedsværdi, 45 mio. slutbrugere og 10.000 erhvervsbrugere), som kun kan afkræftes med tilstrækkeligt underbyggede argumenter, der klart rejser tvivl om formodningerne.
- 13** DMA-bøder kan nå 10 pct. af den globale omsætning – og 20 pct. ved gentagen tilsidesættelse af samme forpligtelse inden for otte år.

§ 1 To forordninger, to reguleringslogikker – og hvad denne oversigt ikke dækker

DSA og DMA blev vedtaget med få dages mellemrum i efteråret 2022, men de forfølger vidt forskellige formål og har hver sin håndhævelseslogik.

	DSA – forordning (EU) 2022/2065	DMA – forordning (EU) 2022/1925
Reguleringsobjekt	Alle formidlingstjenester (mere conduit, caching, hosting)	Udpegede gatekeepere med centrale platformstjenester
Reguleringsstype	Proces- og risikoregulering (due diligence)	Ex ante-adfærdsregulering (forbud og påbud)
Udløsende kriterium	Tjenestens type + brugerantal (45 mio./md. → VLOP)	Kvantitative tærskler + Kommissionens udpegelse
Håndhævelse	Delt: national koordinator + Kommissionen	Kommissionen alene
Bøderamme	6 pct. af global omsætning	10 pct. – 20 pct. ved gentagelse
Anvendelse fra	17. februar 2024 (dele fra 16. november 2022)	Maj 2023 / marts 2024 for gatekeepere

DSA trådte i kraft den 16. november 2022 og finder anvendelse fra den 17. februar 2024, dog således at bl.a. [artikel 24, stk. 2, 3 og 6](#), [artikel 33, stk. 3-6](#) og [artikel 40, stk. 13](#) fandt anvendelse allerede fra ikrafttrædelsen. Det er netop den tidlige anvendelse af art. 33, der gjorde det muligt for Kommissionen at udpege de første 17 platforme og 2 søgemaskiner med virkning fra den 25. august 2023 – over et halvt år før forordningens almindelige anvendelsesdato.

Forarbejderne til den danske gennemførelseslov beskriver formålet præcist:

Forordningen om digitale tjenester fastsætter harmoniserede regler for ydelse af formidlingstjenester, herunder en ramme for betinget ansvarsfritagelse for udbydere af formidlingstjenester; regler om specifikke due diligence-forpligtelser, der er skræddersyet til visse specifikke kategorier af udbydere af formidlingstjenester, og regler om gennemførelse og håndhævelse af forordningen om digitale tjenester, herunder vedrørende samarbejde og koordinering mellem de kompetente myndigheder.

Denne oversigt dækker **det andet og tredje ben** – due diligence-forpligtelserne og håndhævelsesarkitekturen. Den **betingede ansvarsfritagelse** i DSA art. 4-6 (mere conduit, caching og hosting) og platformenes erstatnings- og strafansvar for brugeres ulovlige indhold hører derimod under [platformansvar](#). Dark patterns i cookieflows behandles under [cookies-samtykke](#), markedsføringsretlig online-vildledning under [vildledende-markedsføring-online](#), og profilering/automatiserede afgørelser under [ai-systemer-gdpr](#).

Trappemodellen: due diligence-forpligtelser efter tjenestens type og størrelse

§ 2

DSA's kapitel III er bygget som en **kumulativ pyramide**. Hvert lag lægger sig oven på de underliggende, så en meget stor onlineplatform bærer samtlige forpligtelser fra alle fire afdelinger. Forarbejderne til den danske lov beskriver det som, at »[f]orpligtelserne er differentieret på baggrund af typen og størrelsen af tjenesten samt antallet af brugere«.

Lag 1 – alle formidlingstjenester (afdeling 1):

- [Artikel 11](#): ét enkelt elektronisk kontaktpunkt for myndigheder, Kommissionen og Det Europæiske Råd for Digitale Tjenester – med angivelse af de sprog, der anvendes.
- [Artikel 13](#): udbydere uden etablering i Unionen skal udpege en **retlig repræsentant**, der efter [art. 13, stk. 3](#) selv kan drages til ansvar for manglende overholdelse. Udpegningen udgør *ikke* etablering i Unionen, jf. stk. 5 – en vigtig præcisering for jurisdiktionsspørgsmålet.
- [Artikel 14-15](#): vilkår og betingelser samt årlig gennemsigtighedsrapportering.

Lag 2 – hostingtjenester (afdeling 2): anmeldelsesmekanismer og handlepligt ([art. 16](#)) og begrundelsespligt ([art. 17](#)).

Lag 3 – onlineplatforme (afdeling 3): intern klagebehandling, udenretslig tvistbilæggelse, pålidelige indberettere, misbrugsværn, udvidet rapportering, forbud mod dark patterns, reklametransparens, anbefalingssystemers parametre og beskyttelse af mindreårige ([art. 20-28](#)).

Lag 4 – VLOP/VLOSE (afdeling 5): systemisk risikovurdering og -afbødning, krisemekanisme, uafhængig revision, reklamearkiv og forskeradgang ([art. 34-40](#)).

EU-Domstolen har ikke endnu fortolket selve rækkevidden af disse forpligtelser. Men Domstolens generelle tilgang til **due diligence-begrebet** i beslægtede regelsæt er oplysende. I [C-117/24](#) (JYSK) om tømmerforordningen fastslog Domstolen, at det **ikke er tilstrækkeligt** for et datterselskab blot at have adgang til moderselskabets due diligence-ordning: forpligtelsen »indebærer en aktiv handling fra den enkelte virksomheds side«, og virksomheden skal selv kunne fremlægge og dokumentere sine risikovurderinger direkte over for tilsynet. Domstolen fremhævede, at myndighedernes kontrolmuligheder »ville blive alvorligt svækket, hvis virksomheder blot kunne henvise til en tredjeparts registre og vurderinger«. Samme logik ligger bag DSA art. 34, stk. 3, hvorefter støttedokumenterne til risikovurderingen skal opbevares i mindst tre år og efter anmodning sendes til Kommissionen og koordinatoren. I [C-370/23](#) understregede Domstolen tilsvarende, at due diligence-pligten følger den aktør, der reelt har rådigheden – ikke den, der formelt har defineret sig ud af rollen.

PRAKSIS	EU-Domstolen · Krav til virksomheders egne due diligence-ordninger for træ og træprodukter i koncerner	13.11.2025
	EU-Domstolen · Definition af »virksomhed« og »omsætning« ved salg af træ til fældning efter EU's tømmerforordning	21.11.2024

§ 3 Notice-and-action, begrundelsespligt og klageadgang – DSA's processuelle kerne

Kernen i DSA's due diligence-arkitektur er en **processuel retssikkerhedskæde** omkring indholdsmoderation: anmeldelse → beslutning → begrundelse → intern klage → udenretslig tvistbilæggelse → domstol.

Anmeldelsesmekanismen i [art. 16](#) skal være »let tilgængelig og brugervenlig« og give mulighed for anmeldelse udelukkende ad elektronisk vej. Bestemmelsens [stk. 3](#) er retligt central, fordi den kobler den processuelle pligt sammen med ansvarsspørgsmålet:

De i denne artikel omhandlede anmeldelser anses for at tilvejebringe konkret kendskab med henblik på artikel 6 til den pågældende specifikke information, når de sætter en omhyggelig hostingtjenesteudbyder i stand til at bestemme, hvori det ulovlige ved den pågældende aktivitet eller information består, uden først at måtte foretage en retlig undersøgelse.

Efter [art. 16, stk. 6](#) skal anmeldelser behandles »rettidigt, omhyggeligt, uden forskelsbehandling og objektivt«, og anvendes automatiserede metoder, skal det oplyses.

Begrundelsespligten i [art. 17](#) – det såkaldte *statement of reasons* – udløses ved enhver af fire indgrebstyper: begrænsning af synlighed (herunder degradering), suspension af betalinger, suspension af tjenesten og lukning af konto. Begrundelsen skal efter [art. 17, stk. 3](#) bl.a. angive det påberåbte **retsgrundlag** eller **aftalegrundlag**, om automatiserede metoder er anvendt, det territoriale anvendelsesområde og klagemulighederne. Efter [art. 24, stk. 5](#) skal alle begrundelser indsendes til Kommissionens offentligt tilgængelige, maskinlæsbare **DSA Transparency Database** – en gennemsigtighedsmekanisme uden fortilfælde i EU-retten.

Intern klagebehandling efter [art. 20](#) skal være gratis, elektronisk og tilgængelig i mindst seks måneder. To krav er værd at fremhæve: efter [stk. 4](#) skal platformen **omgøre** sin beslutning uden unødigt forsinkelse, hvis klagen giver tilstrækkeligt grundlag, og efter [stk. 6](#) må beslutningen ikke træffes »udelukkende på grundlag af automatiserede metoder« – der skal være tilsyn af behørigt kvalificeret personale.

Udenretslig tvistbilæggelse efter [art. 21](#) certificeres af koordinatoren for digitale tjenester for op til fem år. Organet kan **ikke** pålægge parterne en bindende løsning, jf. [art. 21, stk. 2](#), men omkostningsfordelingen er asymmetrisk: taber platformen, betaler den alle gebyrer og modtagerens rimelige udgifter; taber brugeren, betaler brugeren intet – medmindre denne åbenlyst har handlet i ond tro, jf. [stk. 5](#). Afgørelsen skal træffes inden 90 kalenderdage, i komplekse sager højst 180.

Hele denne kæde er i dansk ret bødesanktioneret, jf. [§ 10, stk. 1](#), der udtrykkeligt nævner artikel 16, stk. 1, 2 eller 4-6, artikel 17, stk. 1-4, artikel 20 og artikel 21.

LOV

Lov om håndhævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om et indre marked for digitale tjenester
[§ 10, stk. 1](#)

§ 4 Pålidelige indberettere og værn mod misbrug – art. 22-23

Pålidelige indberettere (*trusted flaggers*) efter [art. 22](#) er DSA's institutionaliserede kanal for kvalificerede anmeldelser. Status tildeles af koordinatoren for digitale tjenester i etableringslandet på grundlag af tre kumulative betingelser i [art. 22, stk. 2](#): særlig ekspertise, uafhængighed af enhver udbyder af onlineplatforme, og omhyggelig, nøjagtig og objektiv anmeldelsespraksis. Platformene skal give sådanne anmeldelser **prioritet** og træffe beslutning uden unødigt forsinkelse.

Ordningen er tovejs. Efter [art. 22, stk. 6](#) kan en platform, der har oplysninger om, at en pålidelig indberetter har indgivet et betydeligt antal upræcise eller ubegrundede anmeldelser, videregive dette til koordinatoren – og finder koordinatoren legitime grunde til at indlede undersøgelse, **suspenderes** statussen mens undersøgelsen pågår. Tilbagekaldelse efter [stk. 7](#) forudsætter kontradiktion. I Danmark har DSA-tilsynet tildelt to organisationer status som pålidelig indberetter, herunder RettighedsAlliancen.

Misbrugsværnet i [art. 23](#) er formuleret som en **pligt**, ikke en beføjelse: platformen *skal* suspendere tjenesten over for modtagere, der ofte leverer åbenbart ulovligt indhold ([stk. 1](#)), og *skal* suspendere behandlingen af anmeldelser fra dem, der ofte indgiver åbenbart grundløse anmeldelser eller klager ([stk. 2](#)). Begge dele forudsætter forudgående advarsel og en rimelig periode. [Stk. 3](#) opstiller fire obligatoriske vurderingsmomenter – antal, relativ andel, grovhed og hensigt – der skal anvendes »fra sag til sag rettidigt, omhyggeligt og objektivt«. Bestemmelsen er dermed en lovfæstet **proportionalitetstest** på privat retshåndhævelse, og efter [stk. 4](#) skal politikken og eksemplerne fremgå af vilkårene.

Antallet af suspensioner efter art. 23 skal rapporteres særskilt i den halvårslige gennemsigtighedsrapport, opdelt efter årsag, jf. [art. 24, stk. 1, litra b](#).

§ 5 Reklametransparens, forbuddet mod dark patterns og anbefalingssystemernes parametre

Forbuddet mod dark patterns i [art. 25, stk. 1](#) er formuleret bredt:

Udbydere af onlineplatforme må ikke udforme, organisere eller drive deres onlinegrænseflader på en måde, der vildleder eller manipulerer tjenestemodtagerne, eller på en måde, som på anden vis væsentligt fordrejer eller forringer tjenestemodtagernes evne til at træffe frie og informerede beslutninger.

Afgørende er dog [art. 25, stk. 2](#): forbuddet gælder **ikke** for praksis, der er omfattet af direktiv 2005/29/EF om urimelig handelspraksis eller af GDPR. DSA art. 25 er altså en *residualbestemmelse*, der lukker hullet mellem markedsføringsretten (som forudsætter en handelspraksis over for forbrugere) og databeskyttelsesretten (som forudsætter behandling af personoplysninger). Forarbejderne til den danske lov er opmærksomme på snitfladen og bemærker, at art. 25-28 »har snitflader til lovgivning, som hører under henholdsvis Forbrugerombudsmandens eller Datatilsynets tilsynskompetence«, og at kompetente myndigheder derfor kan rådføre sig med disse – dog uden at være bundet af svaret, henset til uafhængighedskravet.

De eksempler, Kommissionen efter [art. 25, stk. 3](#) kan udstede retningslinjer om, genkendes umiddelbart i dansk markedsføringspraksis. Forbrugerombudsmanden fandt i [afgørelse af 19. februar 2024](#), at et samtykkeflow, hvor et »nej« udløste en advarsel om, at selskabet så ikke kunne rådgive optimalt, var både vildledende og en **aggressiv handelspraksis** – og at samtykket derfor var ugyldigt. I [afgørelse af 25. august 2014](#) fastslog Forbrugerombudsmanden, at forhåndsafkrydsning af en ikke-obligatorisk tillægsydelse strider mod god markedsføringsskik, og i [afgørelse af 8. september 2021](#), at et samtykke ikke er gyldigt, hvis kunden afbryder købsflowet, før en handling klart afslutter afgivelsen. Disse sager afgøres efter markedsføringsloven – men de illustrerer præcis den type grænsefladedesign, som DSA art. 25 rammer, når markedsføringsloven ikke gør.

Reklametransparens efter [art. 26, stk. 1](#) kræver, at brugeren i realtid kan identificere, at der er tale om en reklame, hvem den vises på vegne af, hvem der har betalt, og de vigtigste målretningsparametre. [Art. 26, stk. 3](#) forbyder reklamer baseret på profilering ved brug af **særlige kategorier af personoplysninger** efter [GDPR art. 9, stk. 1](#) – et forbud der supplerer, men ikke erstatter, GDPR's egen regulering. EU-Domstolen fastslog i [C-446/21](#) (Schrems mod Meta), at dataminimeringsprincippet er til hinder for, at et socialt netværk »uden begrænsninger med hensyn til tid, og uden at der sondres på grundlag af disse oplysningers art« sammenstiller alle indsamlede personoplysninger til målrettet reklame – og at en persons offentlige tilkendegivelse af sin seksuelle orientering ikke giver platformen adgang til at behandle *andre* oplysninger om samme forhold indhentet uden for platformen.

Anbefalingssystemer efter [art. 27](#) skal have deres vigtigste parametre beskrevet i vilkårene på »klart og forståeligt sprog«, med angivelse af de kriterier, der har størst betydning, og **grundene til deres relative betydning**. Findes der flere anbefalingsmuligheder, skal der efter [art. 27, stk. 3](#) tilbydes en funktionalitet, der er »direkte og let tilgængelig« fra det sted i grænsefladen, hvor informationen prioriteres.

PRAKSIS	EU-Domstolen · Dataminimering og behandling af følsomme personoplysninger til personaliseret reklame på sociale netværk	04.10.2024
	Forbrugerombudsmanden · Vildledende samtykkeflow: Forsikringssselskab indskræpes for aggressiv markedsføringspraksis	19.02.2024
	Forbrugerombudsmanden · Samtykke til markedsføring og 'tabt kurv-påmindelser' i online købsflow	08.09.2021
	Forbrugerombudsmanden · Forhåndsafkrydsning af pladsbillet er i strid med god markedsføringsskik	25.08.2014

Beskyttelse af mindreårige efter art. 28 – og totalharmoniseringens spærrevirkning

§ 6

Artikel 28 pålægger onlineplatforme, der er tilgængelige for mindreårige, at indføre »passende og forholdsmæssige foranstaltninger til at sikre et højt niveau af privatlivets fred, tryghed og sikkerhed«. **Stk. 2** forbyder profileringsbaserede reklamer, når platformen »med rimelig sikkerhed« ved, at modtageren er mindreårig – og **stk. 3** indeholder en central balance: overholdelsen må **ikke** forpligte platformen til at behandle yderligere personoplysninger for at vurdere, om modtageren er mindreårig. Bestemmelsen er dermed konstrueret, så alderskontrol ikke bliver en bagvej til øget dataindsamling.

Bestemmelsens **totalharmoniserende** karakter har allerede fået konkret dansk betydning. I **rigsadvokatmeddelelsen om tobak, alkohol og elektroniske cigaretter** fastslås det udtrykkeligt, at det skærpede krav om effektiv elektronisk aldersverifikation ved fjernsalg af e-cigaretter

vil ikke omfatte online platforme, jf. definitionen i artikel 3, litra 1, i forordning om digitale tjenester, herunder online platforme, der giver forbrugere mulighed for at indgå aftaler om fjernsalg med erhvervsdrivende, idet beskyttelse af mindreårige, herunder foranstaltninger om alderskontrol, falder inden for forordningens totalharmoniserede område.

Det er et markant eksempel på DSA's **spærrevirkning**: den danske lovgiver kunne ikke pålægge onlineplatforme et nationalt alderskontrolkrav, selv om formålet – beskyttelse af mindreårige – er sammenfaldende med forordningens.

Samme spærrevirkning gør sig gældende horisontalt. I **C-665/22** fandt Domstolen, at nationale indberetningskrav for onlineplatforme etableret i andre medlemsstater strider mod princippet om hjemlandskontrol – en afgørelse truffet på grundlag af P2B-forordningen og servicedirektivet, men med samme systematik som DSA art. 56, stk. 1. Og i **C-555/23** satte Domstolen den modsatte grænse: selv når en medlemsstat har tilsidesat EU-retten ved at undtage onlineudbydere fra en forpligtelse, kan de nationale domstole ikke »udfylde hullet« ved analogi for at pålægge administrative sanktioner – princippet om lovhjemmel for straf i **Chartrets artikel 49, stk. 1** sætter en absolut grænse for overensstemmende fortolkning. Det er en pointe med direkte relevans for DSA-håndhævelsen: bødehemlen i **§ 10** opregner udtømmende de artikler, hvis overtrædelse er strafbar, og listen kan ikke udvides ved fortolkning.

LOV

Lov om håndhævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om et indre marked for digitale tjenester
§ 10

PRAKSIS	EU-Domstolen · Beskyttelse af den menneskelige værdighed i online-medietjenester og grænserne for overensstemmende fortolkning i straffesager	26.06.2025
	EU-Domstolen · Nationale indberetningskrav for onlineplatforme i strid med princippet om hjemlandskontrol	30.05.2024

§ 7 VLOP-udpegelsen efter art. 33 og domstolsprøvelsen: Zalando, Aylo og WebGroup

Den mest udviklede DSA-praksis handler ikke om forpligtelsernes *indhold*, men om **udpegelsen** og dens umiddelbare virkning.

Efter **art. 33, stk. 1** omfatter afdeling 5 platforme og søgemaskiner med et gennemsnitligt månedligt antal aktive tjenestemodtagere i Unionen på **45 mio. eller derover**, som er udpeget efter **stk. 4**. Udpegelsesproceduren rummer to bemærkelsesværdige træk: Kommissionen kan udpege en platform, **selv om** udbyderen ikke har

overholdt sin oplysningspligt efter art. 24, stk. 2-3, og selv om udbyderen ikke fremsætter bemærkninger inden for de ti arbejdsdage, den har fået. Forpligtelserne indtræder efter **stk. 6 fire måneder** efter meddelelsen – uafhængigt af, om der er anlagt annulationssøgsmål.

Zalando – C-647/23 – er den første DSA-sag ved Domstolen. Kendelsen af 11. januar 2024 angår ikke realiteten, men interventionsadgangen: Domstolen ophævede Rettens afslag på intervention i Zalandos annulationssøgsmål mod udpegelsen efter art. 33. Kendelsen viser, at udpegelsessager efter art. 33 har en bredere kreds af berørte end blot Kommissionen og platformen.

Aylo/Pornhub – C-511/24 – er den vigtigste afgørelse til dato. Kommissionen udpegede ved afgørelse C(2023) 8842 final af 20. december 2023 Pornhub som VLOP. Aylo anlagde annulationssøgsmål og begærede suspension af pligten til at føre reklamearkiv efter art. 39, navnlig fordi offentliggørelsen af oplysninger om **fysiske personer** som annoncører efter art. 39, stk. 2, litra b og c ville risikere at skabe en »doxing-liste«. Rettens præsident afslog (T-138/24 R) – der forelå både fumus boni juris og uopsættelighed, men interesseafvejningen faldt ud til EU-lovgivers fordel.

Domstolens vicepræsident **korrigerede** Rettens begrundelse på ét punkt, men forkastede appellen. For det første er interesseafvejningen et selvstændigt led:

»[D]et fremgår af fast retspraksis, at afvejningen af de modstridende interesser udgør et særskilt trin i forhold til prøvelsen af, om der foreligger fumus boni juris. [...] Følgerne af en udsættelse eller [...] en umiddelbar gennemførelse af den anfægtede afgørelse er i princippet ikke forskellige afhængigt af, hvilket anbringende der lægges til grund for fumus boni juris [...]« (præmis 21)

Rettens præsident havde derfor begået en retlig fejl ved at afskære hensynet til de optrædendes privatliv alene med den begrundelse, at det ikke indgik i fumus-vurderingen. Men fejlen var uden betydning, fordi begrundelsen kunne erstattes:

»Hvis den ret, der behandler en begæring om foreløbige forholdsregler, under hensyn til en sådan risiko måtte konkludere, at de interesser, der taler for at træffe de foreløbige forholdsregler, skal have forrang, ville den foreløbige forholdsregel i sidste ende afgørende være baseret på nødvendigheden af at undgå, at der indtræder en skade, hvis alvorlige og uoprettelige karakter ikke er bevist, selv om et sådant bevis principielt er en forudsætning for, at de foreløbige forholdsregler kan træffes« (præmis 28)

Aylo havde alene påberåbt sig **økonomisk** skade som uopsættelighedsgrundlag; risikoen for identifikation af fysiske personer indgik kun til underbygning heraf. Selskabet kunne derfor ikke ad bagvejen gøre tredjeparters privatlivsskade gældende i interesseafvejningen.

Afgørende for oversigten er dernæst vicepræsidentens **metodiske** præcisering: interesseafvejningen skal – modsat uopsættelighedsvurderingen – foretages ud fra den antagelse, at hovedsagen **ikke** vil blive taget til følge. Rettens præsident havde derfor med rette lagt Kommissionens vurdering af, at Pornhub er en VLOP, til grund, uden selvstændigt at prøve, om tærsklen faktisk var nået. Det betyder i praksis, at en platform næppe kan opnå suspension ved at bestride selve udpegelseskriteriet.

WebGroup/XVideos – C-620/24, kendelse af 25. februar 2025 – bekræfter linjen: også her blev appellen om opsættende virkning for gennemsigtighedsforpligtelserne efter art. 39 afvist. To kendelser inden for et halvt år med samme udfald over for to strukturelt ens platforme etablerer et **klart mønster**: DSA's gennemsigtighedsforpligtelser gennemføres, mens søgsmålet verserer.

PRAKSIS	EU-Domstolen · Afvisning af appel om opsættende virkning for XVideos' gennemsigtighedsforpligtelser under retsakten om digitale tjenester (DSA)	25.02.2025
	EU-Domstolen · Pornhub-sagen: EU-Domstolens afvisning af suspension af gennemsigtighedskrav under DSA	06.09.2024
	EU-Domstolen · Domstolen ophæver afslag på intervention i sag om Zalando's status som meget stor onlineplatform	11.01.2024

Systemisk risikovurdering, afbødning og krisemekanisme – art. 34-36

§ 8

[Artikel 34](#) er DSA's mest originale bidrag: en pligt til at »identificere, analysere og vurdere omhyggeligt alle systemiske risici i Unionen, der udspringer af udformningen eller virkemåden af deres tjeneste«. De fire risikokategorier i [art. 34, stk. 1](#) er brede:

- **litra a)** udbredelse af ulovligt indhold
- **litra b)** negativ indvirkning på grundlæggende rettigheder – med udtrykkelig opregning af Chartrets art. 1 (værdighed), 7 (privatliv), 8 (databeskyttelse), 11 (ytrings- og informationsfrihed, herunder mediepluralisme), 21 (ikkeforskelsbehandling), 24 (børns rettigheder) og 38 (forbrugerbeskyttelse)
- **litra c)** negativ indvirkning på samfundsdebat, valgprocesser og offentlig sikkerhed
- **litra d)** kønsbaseret vold, folkesundhed, mindreårige og fysisk/psykisk velbefindende

Vurderingen skal ske mindst årligt og **forud** for ibrugtagning af funktionaliteter med kritisk indvirkning. Efter [art. 34, stk. 2](#) skal fem faktorer inddrages – anbefalingssystemernes udformning, indholdsmoderationssystemerne, vilkårene og håndhævelsen heraf, reklamevisningssystemerne og udbyderens datarelaterede praksis – og risikoen for **bevidst manipulation**, herunder ikkeautentisk brug, skal analyseres særskilt. Vurderingen skal tage hensyn til »særlige regionale eller sproglige aspekter, herunder når de er specifikke for en medlemsstat« – hvilket har direkte betydning for danske forhold.

Afbødningen i [art. 35, stk. 1](#) skal være »rimelig, forholdsmæssig og effektiv« og skræddersyet, »under særlig hensyntagen til sådanne foranstaltningers indvirkning på grundlæggende rettigheder«. Katalogets elleve punkter spænder fra tilpasning af algoritmiske systemer (litra d) og reklamesystemer (litra e) til alderskontrol og forældrekontrol (litra j) og – bemærkelsesværdigt – mærkning af deepfakes (litra k). Bestemmelsen indeholder altså en dobbelt proportionalitetstest: foranstaltningerne skal være effektive nok til at afbøde risikoen, men må ikke selv krænke grundrettigheder.

Denne dobbelthed er nøjagtigt det spørgsmål, EU-Domstolen behandlede i [C-401/19](#) (Polen mod Parlamentet og Rådet) om DSM-direktivets art. 17. Dommen af 26. april 2022 er den centrale konstitutionelle præcedens for platformsforpligtelser i lyset af Chartret: en forpligtelse, der de facto tvinger platforme til at kontrollere brugerindhold, udgør et indgreb i ytringsfriheden efter [Chartrets artikel 11](#), men er lovlig, når EU-lovgiver har indbygget tilstrækkelige garantier mod overfjernelse af lovligt indhold. Overført til DSA betyder det, at art. 35-foranstaltninger skal designes med de processuelle modvægte i art. 17, 20 og 21 som integreret del – ikke som eftertanke.

Krisemekanismen i [art. 36](#) er DSA's mest indgribende instrument. Kommissionen kan efter henstilling fra Det Europæiske Råd for Digitale Tjenester pålægge en VLOP at vurdere, om tjenesten bidrager til en alvorlig trussel mod offentlig sikkerhed eller folkesundhed, og at iværksætte specifikke foranstaltninger. Retssikkerhedsgarantierne er tilsvarende skarpe: foranstaltningerne skal være »strengt nødvendige, begrundede

og forholdsmæssige», og afgørelsen er efter [art. 36, stk. 3, litra c](#) begrænset til **højst tre måneder** ad gangen, med mulighed for forlængelse med tre måneder. Valget af de konkrete foranstaltninger forbliver hos udbyderen, jf. [stk. 5](#).

PRAKSIS **EU-Domstolen** · Polen mod Parlamentet og Rådet: Lovligheden af platformes filtreringsforpligtelser i ophavsretsdirektivet (Sag C-401/19) 26.04.2022

Uafhængig revision, reklamearkiv og forskeradgang – art. 37, 39 og 40

DSA's tilsyn med VLOP'er hviler på tre eksterne kontrolmekanismer, der supplerer myndighedstilsynet.

Uafhængig revision efter [art. 37](#) sker årligt for platformens egen regning og omfatter samtlige kapitel III-forpligtelser samt tilsagn under adfærdskodekser og kriseprotokoller. Revisionserklæringen er trinopdelt – »positiv«, »positiv med bemærkninger« eller »negativ«, jf. [art. 37, stk. 4, litra g](#) – og ved en ikke-positiv erklæring skal platformen inden en måned vedtage en **revisionsrapport om gennemførelsen**, jf. [stk. 6](#). Gennemfører den ikke anbefalingerne, skal den begrunde det og redegøre for alternative foranstaltninger. Platformen skal efter [stk. 2](#) »afholde sig fra at hæmme, uretmæssigt at påvirke eller at undergrave udførelsen af revisionen« – en pligt, der spejler Domstolens betoning i [C-117/24](#) af, at due diligence-ordninger skal kunne efterprøves effektivt af den kontrollerende instans.

Reklamearkivet efter [art. 39](#) – genstanden for både Aylo- og XVideos-sagerne – kræver en søgbar, API-tilgængelig database, der dækker visningsperioden plus ét år. De syv datapunkter i [art. 39, stk. 2](#) omfatter reklamens indhold, hvem den vises på vegne af, hvem der har betalt, visningsperioden, målretningsparametrene (inklusive **eksklusionskriterier**) og antal modtagere opdelt pr. medlemsstat. Databasen må ikke indeholde personoplysninger om *modtagerne* – men [art. 39, stk. 2, litra b og c](#) kræver identifikation af annoncøren, også når denne er en fysisk person. Det var netop den asymmetri, Aylo forgæves søgte suspenderet.

Forskeradgangen efter [art. 40](#) er todelt. Efter [stk. 1](#) skal VLOP'en give koordinatoren eller Kommissionen adgang til tilsynsnødvendige oplysninger, og efter [stk. 3](#) redegøre for »udformningen, logikken, virkemåden og afprøvningen af deres algoritmiske systemer, herunder deres anbefalingssystemer« – en algoritmisk forklaringspligt over for myndighederne. Efter [stk. 4](#) kan koordinatoren i etableringslandet pålægge platformen at give **kontrolunderlagte forskere** adgang til data alene med henblik på forskning i systemiske risici. De syv betingelser i [stk. 8](#) omfatter tilknytning til en forskningsinstitution, uafhængighed af kommercielle interesser, finansieringstransparens, datasikkerhed, nødvendighed/proportionalitet og forpligtelse til gratis offentliggørelse af resultaterne.

Platformen kan efter [stk. 5](#) inden 15 dage anmode om ændring af anmodningen, men **kun** af to grunde: at den ikke har adgang til oplysningerne, eller at adgang ville skabe væsentlige sårbarheder i tjenestens sikkerhed eller for forretningshemmeligheder. Anmodningen skal da ledsages af forslag til alternative adgangsveje, jf. [stk. 6](#) – undtagelsen er altså konstrueret som en *forhandlingspligt*, ikke en veto. Danske forskere kan efter [stk. 9](#) indgive ansøgning til den danske koordinator, som foretager en indledende vurdering og videresender til etableringslandets koordinator – men den endelige afgørelse ligger hos sidstnævnte. Da ingen VLOP er etableret i Danmark, er den danske koordinators rolle her i praksis rent forberedende.

Spændingen mellem gennemsigtighed og fortrolighed er allerede prøvet på EU-plan. Den Europæiske Ombudsmand fandt i maj 2026 [fejladministration i Kommissionens afslag på aktindsigt i X's](#)

[DSA-risikovurderingsrapport](#) og udtalte, at han »remains unconvinced that a general presumption of non-disclosure can be applied to risk assessment reports drawn up under the DSA« – netop fordi rapporterne er tiltænkt offentliggørelse. Kommissionens generelle fortrolighedsformodning for DSA-undersøgelsesdokumenter er dermed under pres.

PRAKSIS	EU-Domstolen · Krav til virksomheders egne due diligence-ordninger for træ og træprodukter i koncerner	13.11.2025
	EU-Domstolen · Pornhub-sagen: EU-Domstolens afvisning af suspension af gennemsigtighedskrav under DSA	06.09.2024

§ 10 Kompetencefordelingen efter art. 56 – hvem håndhæver hvad

[Artikel 56](#) fordeler håndhævelsen i fire lag, og fordelingen er afgørende for, hvad en dansk koordinator overhovedet kan gøre:

Situation	Kompetent myndighed	Hjemmel
Almindelig formidlingstjeneste	Etableringslandets koordinator (enekompetence)	art. 56, stk. 1
VLOP/VLOSE – kapitel III, afdeling 5 (systemiske risici)	Kommissionen (enekompetence)	art. 56, stk. 2
VLOP/VLOSE – øvrige forpligtelser	Kommissionen og etableringslandet	art. 56, stk. 3 og 4
Udbyder uden EU-etablering	Den medlemsstat, hvor den retlige repræsentant er	art. 56, stk. 6
Udbyder uden retlig repræsentant	Alle medlemsstater (+ Kommissionen ved VLOP)	art. 56, stk. 7

To mekanismer forhindrer kompetencekollision. For det første fortrænger Kommissionens procedureindledning nationalt tilsyn: efter [art. 56, stk. 4](#) har etableringslandet kun kompetence over VLOP'ens ikke-systemiske forpligtelser, »hvis Kommissionen ikke har indledt en procedure for den samme overtrædelse«. Betragtning 139 begrundet dette udtrykkeligt med hensynet til at undgå »overlaping, uoverensstemmelser og risici set ud fra **ne bis in idem**-princippet«. For det andet indeholder [art. 56, stk. 7](#) en underretnings- og spærremekanisme: agter en koordinator at udøve beføjelser over for en udbyder uden retlig repræsentant, skal alle andre koordinators og Kommissionen underrettes – og efter underretningen »må andre medlemsstaters kompetente myndigheder ikke indlede procedurer for samme adfærd«.

Samarbejdet udmøntes gennem **gensidig bistand** ([art. 57](#)), **anmodning om indgriben** ([art. 58](#) – etableringslandet skal svare inden to måneder), **henvisning til Kommissionen** ([art. 59](#)) og **fælles undersøgelser** ([art. 60](#)). Det praktiske omdrejningspunkt er informationsudvekslingssystemet **AGORA**, hvis operationelle rammer er fastlagt i [Kommissionens gennemførelsesforordning \(EU\) 2024/607](#); efter [art. 6](#) er hver koordinator særskilt dataansvarlig for sine egne behandlingsaktiviteter i systemet. Procedurereglerne for Kommissionens egne kontrolbesøg, overvågning og aktindsigt findes i [gennemførelsesforordning \(EU\) 2023/1201](#).

Det Europæiske Råd for Digitale Tjenester ([art. 61-62](#)) er en uafhængig rådgivende gruppe af koordinators under Kommissionens formandskab. Rådet har ikke bindende beføjelser, men dets henstillinger har vægt: efter betragtning 133 skal en beslutning om at afvige fra en henstilling »forklares behørigt og kan tages i betragtning

af Kommissionen ved vurderingen af, om den pågældende medlemsstat overholder denne forordning«. Hver medlemsstat har én stemme; Kommissionen har ingen.

Den danske koordinator: udpegning, ressortvandring og uafhængighed

§ 11

Danmark gennemførte de nødvendige supplerende foranstaltninger ved **lov nr. 1765 af 28. december 2023** (L 60, 2023-24), der efter **§ 1** »supplerer« forordningen. Forarbejderne forklarer nødvendigheden præcist:

Forordningen gælder umiddelbart i Danmark og må som udgangspunkt ikke gennemføres i national ret, jf. artikel 288 i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF). Flere bestemmelser i forordningen kræver imidlertid, at der foretages visse gennemførelsesforanstaltninger.

Lovens anvendelsesområde i **§ 2** er trukket op efter art. 56: loven gælder, hvor Danmark er tillagt tilsyns- og håndhævelseskompetence – dvs. når udbyderen har hovedforretningssted i Danmark, når en ikke-EU-etableret udbyder har udpeget dansk retlig repræsentant, eller når en ikke-EU-etableret udbyder slet ikke har udpeget repræsentant og tjenesten er tilgængelig for danske brugere. Hertil kommer bistandssituationerne efter art. 57, stk. 2, art. 60, stk. 4, og art. 66, stk. 3.

Ressortvandringen fortjener særlig opmærksomhed, fordi loven på dette punkt ikke længere afspejler virkeligheden. Efter **§ 3, stk. 1** udpeges **Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen** som kompetent myndighed og som koordinator for digitale tjenester. Forarbejderne begrundet valget med, at styrelsen var ressortmyndighed for forordningen og for e-handelsloven, og allerede var uafhængig tilsynsmyndighed for konkurrenceloven og lov om håndhævelse af P2B-forordningen. Styrelsen **meddelte i december 2023**, at brugere kunne klage fra den 17. februar 2024.

Men kort efter blev opgaven flyttet. Ved **bekendtgørelse om ændring i forretningernes fordeling mellem ministrene** (august 2024) blev bl.a. »ressortansvaret for sager vedrørende regulering af tech-virksomheder [...] ressortansvaret for DSA-tilsynet« overført fra Erhvervsministeriet til det nyoprettede Digitaliseringsministerium – bemærkelsesværdigt nok **undtaget** sager vedrørende DMA-forordningen, som blev hos Erhvervsministeriet. Tilsynet ligger siden hos **Digitaliseringsstyrelsen**, der i dag varetager både rollen som kompetent tilsynsmyndighed og som koordinator for digitale tjenester. Ved **bekendtgørelse af 11. juni 2026** blev Digitaliseringsministeriet nedlagt og forretningerne overført til Uddannelses- og Forskningsministeriet, hvis betegnelse samtidig ændredes til **Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet** – det ressort, loven i dag er registreret under på retsinformation.dk. Lovens § 3, stk. 1, henviser altså fortsat til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, mens det faktiske tilsyn udøves af Digitaliseringsstyrelsen. Ved rådgivning om klageadgang bør man derfor gå efter den faktiske ressortfordeling, ikke lovteksten alene.

Uafhængigheden er lovfæstet i **§ 4**, der gengiver **art. 50, stk. 2**. Forarbejderne trækker konsekvenserne skarpt op:

Regeringen har således ikke instruktionsbeføjelse over for kompetente myndigheder og koordinatoren for digitale tjenester vedrørende konkrete sager, der afgøres efter forordningen om digitale tjenester, denne lov eller regler udstedt i medfør heraf, herunder i forhold til prioritering, og udarbejdelse af vejledninger.

Uafhængigheden omfatter også deltagelsen i Det Europæiske Råd for Digitale Tjenester og afgivelsen af egne høringssvar. Og den slår igennem i ansættelsesretten: det vil efter forarbejderne »ikke være sagligt at afskedige

styrelsens ansatte af årsager relateret til en korrekt varetagelse af deres opgaver eller beføjelser som en del af en uafhængig tilsynsmyndighed« – herunder for ikke at følge en udefrakommende instruks.

Aktivitetsniveauet er højere end Danmarks størrelse tilsiger. Det danske DSA-tilsyn modtog i 2024 **119 klager**, hvoraf 17 blev videresendt til det irske tilsyn og 1 til det hollandske; 2 klager kom fra andre koordinatore. Danmark var dermed det tredje mest klageramte tilsyn i EU efter Irland og Nederlandene – på trods af at ingen VLOP eller VLOSE er etableret i Danmark. Meta er etableret i Irland, Snapchat har udpeget retlig repræsentant i Nederlandene, og Zalando er placeret i Tyskland.

LOV

Lov om håndhævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om et indre marked for digitale tjenester § 1

Lov om håndhævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om et indre marked for digitale tjenester § 2

Lov om håndhævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om et indre marked for digitale tjenester § 3, stk. 1, 2

Lov om håndhævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om et indre marked for digitale tjenester § 4

Undersøgellesbeføjelser, kontrolundersøgelser og sanktioner i dansk

§ 12 ret

Den danske håndhævelseslov supplerer forordningen på fire punkter: sagsoptagelse, kontrolundersøgelser, sanktioner og offentlighed.

Sagsoptagelse og prioritering. Efter § 5, stk. 1 kan sager optages af egen drift, på baggrund af klage eller efter anmodning fra Kommissionen eller andre koordinatore. Prioriteringen skal efter stk. 2 navnlig ske ud fra forordningens formål i art. 1 – myndigheden har altså et **opportunitetsprincip**, ikke en pligt til at behandle enhver klage. Retssikkerhedsmæssigt væsentligt er stk. 3: afgørelser »kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed«. Der er ingen administrativ rekurs – prøvelsen sker ved domstolene.

Kontrolundersøgelser. § 6 tillægger myndighederne beføjelserne i art. 51, stk. 1-3, og § 7 udbygger dem efter mønster fra konkurrenceretten:

- Kontrolundersøgelser kræver **retskendelse** og behørig legitimation, men kan finde sted **uanmeldt**, jf. § 7, stk. 2.
- Den kontrolunderlagte har **pligt** til at underkaste sig undersøgelsen, jf. stk. 3.
- Myndigheden kan efter stk. 4 kræve, at udbyderen »giver adgang til og forklarer **it-systemers og algoritmers funktioner og strukturer**« – en national algoritmeforklaringspligt, der spejler DSA art. 40, stk. 3.
- Stk. 5 regulerer digital spejling detaljeret: data skal forsegles inden undersøgelsens afslutning, den kontrollerede kan kræve at overvære gennemgangen, kopi skal udleveres senest 40 hverdage efter, og data skal slettes, hvis der ikke findes dokumentation for overtrædelse – eller når sagen er endeligt afgjort.
- Forsegling kan ske i op til 3 hverdage, jf. stk. 6, og politiet kan yde bistand, jf. stk. 9.

Rammerne for sådanne beføjelser er trukket op i forordningens betragtning 116, hvorefter udøvelsen skal sikre »de grundlæggende rettigheder til effektive retsmidler og til en upartisk domstol, herunder retten til et forsvar, og retten til respekt for privatlivet«, og skal stå i rimeligt forhold til overtrædelsens karakter og skade.

Sanktionerne følger en trappe:

Reaktion	Ramme	Hjemmel
Påbud om ophør	Frist fastsættes af myndigheden	§ 8
Daglige/ugentlige tvangsbøder	Op til 5 pct. af gennemsnitlig daglig global omsætning	§ 9, stk. 2
Bøde for materiel overtrædelse	Op til 6 pct. af global omsætning	§ 10, stk. 1 og 3
Bøde for manglende påbudsefterlevelse	Op til 1 pct. af global omsætning eller indkomst	§ 10, stk. 2 og 3

Rammerne svarer nøjagtigt til [art. 52, stk. 3 og 4](#). Ved udmåling lægges der efter [§ 10, stk. 4](#) vægt på omsætningen, og i **skærpende** retning på samtidig pådømmelse af flere overtrædelser. Juridiske personer kan straffes efter straffelovens 5. kapitel, jf. [stk. 5](#).

Administrative bødeforelæg efter [§ 11](#) er begrænset til de mest ukomplicerede sager: enten de udtrykkeligt opregnede bestemmelser i stk. 1, eller – efter [stk. 3](#) – tilfælde hvor overtræderen »ikke har opfyldt **noget** af pligten«. Forudsætningen er en skyldserklæring, og vedtagelse har samme virkning som en dom. Mere komplicerede sager skal for domstolene.

Offentlighed. [§ 12, stk. 1](#) undtager DSA-sager fra offentlighedsloven bortset fra notat- og journaliseringspligten i lovens §§ 13 og 15 – og undtagelsen følger med, hvis oplysningerne videregives til en anden forvaltningsmyndighed. Til gengæld pålægger [stk. 2](#) myndigheden aktivt at **offentliggøre** påbud samt domme og bødevedtagelser, dog med redigering for forretningshemmeligheder af væsentlig økonomisk betydning, jf. [stk. 3](#). Modellen er altså: lukket sagsbehandling, offentligt resultat.

LOV

[Lov om håndhævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om et indre marked for digitale tjenester § 5, stk. 1-3](#)

[Lov om håndhævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om et indre marked for digitale tjenester § 6](#)

[Lov om håndhævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om et indre marked for digitale tjenester § 7, stk. 2-9](#)

[Lov om håndhævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om et indre marked for digitale tjenester § 8](#)

[Lov om håndhævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om et indre marked for digitale tjenester § 9, stk. 1, 2](#)

[Lov om håndhævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om et indre marked for digitale tjenester § 10, stk. 1-5](#)

[Lov om håndhævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om et indre marked for digitale tjenester § 11, stk. 1, 3](#)

[Lov om håndhævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om et indre marked for digitale tjenester § 12, stk. 1-3](#)

DMA's gatekeeper-regime: udpegelse efter art. 3 og § 13 adfærdsforpligtelserne

DMA vender logikken om. Hvor DSA regulerer *processer*, forbyder og påbyder DMA konkrete *adfærdstyper* – og gør det ex ante, uden krav om påvisning af dominans eller konkurrenceskade.

Udpegelsen efter [art. 3, stk. 1](#) hviler på tre materielle kriterier: betydelig indvirkning på det indre marked, status som vigtig gateway for erhvervsbrugere, og en grundfæstet og varig stilling. [Stk. 2](#) omsætter dem til kvantitative **formodninger**:

Kriterium	Tærskel
Betydelig indvirkning (litra a)	Årlig EU-omsætning $\geq 7,5$ mia. EUR i hvert af de seneste tre regnskabsår, eller markedsværdi ≥ 75 mia. EUR – plus samme tjeneste i mindst 3 medlemsstater
Vigtig gateway (litra b)	≥ 45 mio. månedlige aktive slutbrugere og ≥ 10.000 årlige aktive erhvervsbrugere i EU
Grundfæstet stilling (litra c)	Litra b opfyldt i hvert af de seneste tre regnskabsår

Virksomheden skal selv underrette Kommissionen inden to måneder efter tærskeloverskridelse ([stk. 3](#)), og udpegelsen sker inden 45 arbejdsdage ([stk. 4](#)). Undlader virksomheden at underrette og at besvare en anmodning efter art. 21, kan Kommissionen udpege den på grundlag af de foreliggende oplysninger – samme mekanisme som DSA art. 33, stk. 4.

Modbevisadgangen i [art. 3, stk. 5](#) er snæver. Virksomheden kan fremlægge »tilstrækkeligt underbyggede argumenter« for, at den undtagelsesvis ikke opfylder de materielle kriterier – men Kommissionen kan **afvise** argumenterne uden markedsundersøgelse, hvis de ikke »klart rejser tvivl om formodningerne«. Kun hvis argumenterne klart rejser tvivl, indledes proceduren i art. 17, stk. 3. Omvendt kan Kommissionen efter [art. 3, stk. 8](#) udpege en virksomhed, der **ikke** når tærsklerne, på grundlag af syv kvalitative elementer – netværkseffekter, datadrevne fordele, fastlåsnings og skifteomkostninger, konglomeratstruktur og vertikal integration mv. Forpligtelserne indtræder seks måneder efter udpegelsen, jf. [stk. 10](#).

Denne konstruktion er blevet prøvet. EU-Retten [afviste den 8. juli 2026 Apples anfægtelse af gatekeeper-udpegelsen for App Store og iOS](#) (sagerne **T-1080/23** og **T-214/24**) – den første realitetsprøvelse af DMA's udpegelsessystem, og et resultat der bekræfter formodningsmodellens robusthed.

Adfærdsforpligtelserne fordeler sig på tre artikler:

Artikel 5 – umiddelbart anvendelige forbud og påbud:

- [Stk. 2](#): forbud mod at **kombinere og krydsanvende persondata** på tværs af tjenester uden specifikt valg og GDPR-gyldigt samtykke. Afvises samtykket, må gatekeeperen kun spørge igen **én gang om året**. Bestemmelsen er den direkte DMA-parallell til det, EU-Domstolen behandlede databeskyttelsesretligt i [C-446/21](#).
- [Stk. 3-4](#): forbud mod **paritetsklausuler** og ret for erhvervsbrugere til at kommunikere og kontrahere frit uden for platformen – kernen i **anti-steering**.
- [Stk. 6](#): forbud mod at hindre erhvervs- eller slutbrugere i at rejse spørgsmål om gatekeeperens manglende regelefterlevelse over for offentlige myndigheder, herunder nationale retter.
-

[Stk. 7](#): forbud mod at kræve brug af gatekeeperens egen identifikationstjeneste, browsermotor eller betalingssystem.

- [Stk. 9-10](#): daglig, gratis reklameprisgennemsigtighed over for annoncører og udgivere.

Artikel 6 – forpligtelser der kan præciseres efter art. 8:

- [Stk. 2](#): forbud mod at bruge erhvervsbrugeres **ikke-offentligt tilgængelige data** i konkurrence med dem – udtrykkeligt inklusive klik-, søge-, visnings- og taledata.
- [Stk. 3-4](#): afinstallation, ændring af standardindstillinger, **valgskærme** ved førstegangsbrug, og **sideloading** af tredjeparts-appbutikker. Sikkerhedsundtagelsen er dobbelt betinget: foranstaltningerne skal være »strengt nødvendige og forholdsmæssige« og behørigt begrundet af gatekeeperen.
- [Stk. 5](#): forbuddet mod **selvbegunstigelse** – gatekeeperen må ikke behandle egne tjenester eller produkter mere gunstigt i rangordningen og skal anvende »gennemsigtige, retfærdige og ikkediskriminerende betingelser«.
- [Stk. 9-11](#): dataportabilitet i realtid for slutbrugere, dataadgang for erhvervsbrugere (personoplysninger dog kun med slutbrugerens samtykke), og FRAND-adgang til søgedata for konkurrerende søgemaskiner – med anonymisering af personoplysninger.

Artikel 7 – **interoperabilitet** for nummeruafhængige interpersonelle kommunikationstjenester, udrullet i tre trin (ved udpegelsen, efter to år, efter fire år). To garantier er indbygget: sikkerhedsniveauet, herunder eventuel end-to-end-kryptering, skal opretholdes på tværs af de interoperable tjenester ([stk. 3](#)), og der må kun udveksles de personoplysninger, der er »strengt nødvendige«, i fuld overensstemmelse med GDPR ([stk. 8](#)). Slutbrugeren bestemmer selv, om funktionaliteten skal bruges ([stk. 7](#)).

Bøderammerne i [art. 30](#) er EU-rettens skarpeste: op til **10 pct.** af den samlede globale omsætning ved forsætlig eller uagtsom tilsidesættelse af art. 5, 6 eller 7 ([stk. 1](#)) – og op til **20 pct.** ved samme eller lignende tilsidesættelse vedrørende samme centrale platformstjeneste inden for de foregående **otte år** ([stk. 2](#)). Procedureovertrædelser – herunder manglende underretning efter art. 3, stk. 3, og undladelse af at oprette en compliancefunktion efter art. 28 – koster op til 1 pct. ([stk. 3](#)).

Kommissionen udstedte i april 2025 de første afgørelser om manglende overholdelse: mod **Meta** for »pay or consent«-reklamemodellen og mod **Apple** for tilsidesættelse af anti-steering-forpligtelsen. Europa-Parlamentet [kritiserede i april 2026 bødeniveauet som beskedent](#) og fremhævede vedvarende bekymringer om Googles selvbegunstigelse, TikToks brug af adfærdspåvirkende samtykkeskærme, Microsofts standardindstillinger og Booking.coms fortsatte paritetsklausuler. I november 2025 indledte Kommissionen undersøgelser af, om **Amazon Web Services** og **Microsoft Azure** skal udpeges som gatekeepere for cloudtjenester, og den 28. april 2026 offentliggjordes den første DMA-review.

PRAKSIS **EU-Domstolen** · Dataminimering og behandling af følsomme personoplysninger til personaliseret reklame på sociale netværk 04.10.2024

§ 14 Samspillet med GDPR, P2B-forordningen og markedsføringsretten

DSA og DMA lever i et tæt reguleret nabolag, og afgrænsningen har praktisk betydning for, hvilken myndighed man skal gå til.

P2B-forordningen ([forordning \(EU\) 2019/1150](#)) regulerer forholdet mellem platform og **erhvervsbruger**, hvor DSA regulerer forholdet til **tjenestemodtageren** bredt. Overlappene er markante: [P2B art. 5](#) kræver, at de vigtigste rangordningsparametre og »årsagerne til den relative betydning af disse vigtigste parametre« oplyses i vilkårene – næsten ordret det samme som DSA art. 27, stk. 2, litra b, blot rettet mod erhvervsbrugere. [P2B art. 4](#) kræver begrundelse på varigt medium ved begrænsning, suspension eller ophør – DSA art. 17's forgænger. Og forordningen har samme genindsættelsespligt ved tilbagekaldelse. Ifølge P2B's betragtning 27 kan hensynet til kommercielle interesser »aldrig føre til afslag på at oplyse om de vigtigste parametre, der afgør rangordningen« – en fortolkningsanvisning der med god ret kan overføres til DSA art. 27.

P2B-forordningen håndhæves i Danmark af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen. Styrelsen [rapporterede i februar 2026](#), at danske virksomheder oplever reglerne som uklare, og at et kommissionsforslag vil videreføre bl.a. art. 4 og art. 11 frem til 31. december 2032. Den territoriale grænse blev trukket af EU-Domstolen i [C-665/22](#): nationale indberetningskrav over for platforme etableret i andre medlemsstater strider mod hjemlandsprincippet.

GDPR er DSA's vigtigste nabo. DSA regulerer *gennemsigtighed og proces*; GDPR regulerer *lovligheden* af selve databehandlingen. To sager illustrerer grænsefladen. I [C-492/23](#) tog Domstolen stilling til, hvornår operatøren af en onlinemarkedsplads er **dataansvarlig** for følsomme oplysninger i brugerannoncer – et spørgsmål DSA slet ikke besvarer, men som afgør, hvem der bærer GDPR-ansvaret for det indhold, DSA's notice-and-action-mekanisme håndterer. Og i [C-175/20](#) fastslog Domstolen, at en myndigheds indsamling af store datamængder fra en onlineportal er underlagt GDPR art. 5, og at myndigheden ikke kan fravige dataminimeringsprincippet uden klar og præcis lovhjemmel:

Den dataansvarlige, herunder når denne handler inden for rammerne af den opgave i samfundets interesse, som vedkommende er blevet pålagt, [kan] ikke generelt og udifferentieret [...] foretage indsamling af personoplysninger, og [...] skal afholde sig fra at indsamle oplysninger, som ikke er strengt nødvendige, henset til formålene med behandlingen.

Dommen har direkte betydning for udøvelsen af undersøgelsesbeføjelserne efter DSA art. 51 og [§ 7](#): også en DSA-koordinator skal proportionalitetsafgrænse sin dataindsamling – hvilket netop er baggrunden for lovens detaljerede sletteregler i § 7, stk. 5. Beslægtet er [C-136/17](#), hvor Domstolen pålagde søgemaskineudbydere en **strengere prøvelse** ved anmodninger om fjernelse af links til følsomme oplysninger – en afvejningsmodel, der ligger tæt på DSA art. 16's krav om omhyggelig og objektiv anmeldelsesbehandling.

Markedsføringsretten er tredje nabo. DSA art. 25, stk. 2, viger udtrykkeligt for direktiv 2005/29/EF, og Forbrugerombudsmanden fastholder sin kompetence over platformes egen handelspraksis. Ombudsmanden [fastslog i marts 2024](#), at onlineplatforme har ansvar for vildledende grøn markedsføring, og analyserede eksplicit forholdet mellem DSA art. 6's ansvarsfritagelse og markedsføringslovens §§ 5, 6 og 13. Grænsen mellem platformens *eget budskab* og brugerens indhold er trukket af EU-Domstolen i [C-148/21](#) (Louboutin mod Amazon): en hybrid platform gør selv brug af et varemærke, hvis

en almindeligt oplyst og rimeligt opmærksom bruger af dette websted skaber en forbindelse mellem denne operatørs tjenesteydelser og det pågældende tegn [...] [og] kan få det indtryk, at det er den nævnte operatør, der selv i sit eget navn og for egen regning markedsfører de varer, der er forsynet med det nævnte tegn.

Ensartet præsentation af egne og tredjeparters tilbud, eget distributørlogo på alle annoncer og supplerende logistikydelser trækker i retning af egen brug. Kriteriet er retligt beslægtet med DSA's krav om, at forbrugeren skal kunne se, at handlen sker med en tredjepartssælger – en pligt, [ekspertgruppen om tech-giganters rolle](#)

i december 2024 kritiserede for at kunne opfyldes »på mange måder«, uden at det i praksis bliver tydeligt for forbrugeren, hvem der bærer ansvaret. I forlængelse heraf ligger [C-76/24](#), hvor Domstolen fastslog, at territorialitetsprincippet ikke må kunne omgås ved blot at flytte lageret til udlandet, når onlineudbuddet er målrettet beskyttelseslandet – samme funktionelle tilgang som DSA's tilknytningskriterium.

Endelig afgrænser [C-697/23](#) (Check24) og [C-100/24](#) (bonprix) de markedsføringsretlige begreber, der grænser op til DSA's reklameregler – henholdsvis at en ren sammenligningstjeneste ikke er »konkurrent« og derfor falder uden for sammenlignende reklame, og at et »reklametilbud« omfatter enhver objektiv, sikker og adfærdspåvirkende fordel. Ældre praksis som [C-146/16](#) (DHL Paket) viser den strukturelt tilsvarende afvejning: oplysninger kan gives via platformen frem for i selve reklamen, forudsat de er nemt og hurtigt tilgængelige.

En fjerde nabo er under opbygning: [forordning \(EU\) 2024/900 om gennemsigtighed i politisk reklame](#), der lægger et sektorspecifikt lag oven på DSA art. 26 og 39. Og på det svindelnærmende felt sikrede det danske EU-formandskab i december 2025 [en aftale om, at store platforme skal verificere annoncører af finansielle tjenester](#) og potentielt betale erstatning, hvis de er informeret om svindelindhold og ikke fjerner det.

LOV

[Lov om håndhævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om et indre marked for digitale tjenester § 7, stk. 5](#)

PRAKSIS	EU-Domstolen · Operatøren af en onlinemarkedsplads som dataansvarlig for følsomme oplysninger i annoncer	02.12.2025
	EU-Domstolen · Varemærkeindehaveres ret til at forbyde oplagring af varer i udlandet ved målrettet onlinesalg	01.08.2025
	EU-Domstolen · Fortolkning af begrebet 'reklametilbud' ved onlinereklamer for betaling på faktura	15.05.2025
	EU-Domstolen · Kvalificering af onlinetjenester til sammenligning af forsikringer som 'sammenlignende reklame' og kravet om et konkurrenceforhold	08.05.2025
	EU-Domstolen · Nationale indberetningskrav for onlineplatforme i strid med princippet om hjemlandskontrol	30.05.2024
	EU-Domstolen · Louboutin mod Amazon: Ansvar for varemærkekrænkelser på online markedspladser ved blandet forretningsmodel	22.12.2022
	EU-Domstolen · Skattemyndighedens adgang til personoplysninger fra online-portaler og overholdelse af GDPR-principper	24.02.2022
	EU-Domstolen · Søgemaskineudbydere forpligtelser ved behandling af følsomme personoplysninger og retten til at blive glemt	24.09.2019
	EU-Domstolen · Krav om oplysning af erhvervsdrivendes identitet i trykte reklamer for onlineplatforme (DHL Paket)	29.03.2017

§ 15 Sammenfatning: hvor står praksis i dag

Praksis på DSA/DMA-området er stadig ung, men mønstrene er allerede tydelige – og de peger konsekvent i retning af **håndhævelsens forrang**.

1. Udepelesen står ved magt, mens sagen kører. Tre afgørelser inden for godt et år – [C-647/23](#) (Zalando), [C-511/24](#) (Aylo) og [C-620/24](#) (WebGroup) – viser, at Unionens retsinstanser ikke suspenderer DSA-forpligtelser, mens annullationssøgsmål verserer. Den metodiske nøgle er vicepræsidentens præcisering i Aylo: interesseafvejningen foretages ud fra den antagelse, at hovedsagen ikke tages til følge, og Kommissionens VLOP-vurdering lægges derfor til grund. En platform kan altså ikke via foreløbige forholdsregler få prøvet, om

den overhovedet er en VLOP. Kombineret med, at forpligtelserne indtræder fire måneder efter meddelelsen efter [art. 33, stk. 6](#), betyder det, at compliance i praksis skal være på plads, længe før retten har taget stilling.

2. Rent økonomisk skade rækker ikke. Aylo påberåbte sig annoncørflugt og risiko for en »doxing-liste«. Domstolen afviste: tredjeparters skade, der er forskellig fra den påberåbte uopsættelighedsskade, kan ikke bære en foreløbig forholdsregel, og selskabet havde ikke dokumenteret, at annonceindtægterne fra fysiske personer truede dets langsigtede eksistens. Barren for suspension af DSA-forpligtelser ligger derfor meget højt.

3. Grundrettighedsafvejningen er indbygget, ikke efterfølgende. [C-401/19](#) fastslår, at platformsforpligtelser der berører ytringsfriheden kun består, når lovgiver har indbygget garantier mod overfjernelse. DSA er konstrueret efter denne skabelon: art. 34, stk. 1, litra b, gør grundrettighedspåvirkning til en selvstændig systemisk risiko, art. 35, stk. 1, kræver hensyn til grundrettighederne ved afbødningen, og art. 17, 20 og 21 leverer de processuelle modvægte. Omvendt sætter [C-555/23](#) grænsen den anden vej: bødehemler kan ikke udvides ved analogi, heller ikke for at reparere en mangelfuld gennemførelse.

4. Totalharmoniseringen binder også dansk lovgiver. Rigsadvokatmeddelelsen om e-cigaretter dokumenterer, at et nationalt alderskontrolkrav ikke kan pålægges onlineplatforme, fordi art. 28 dækker feltet. Sammen med hjemlandsprincippet i [C-665/22](#) efterlader det et snævert nationalt råderum – hvilket i praksis gør Kommissionen til den afgørende aktør på VLOP-området.

5. Den danske koordinator er struktureret som klageomfordeler. Uden VLOP'er etableret i Danmark ligger den reelle håndhævelse over tech-giganterne hos Kommissionen og de irske, hollandske og tyske koordinators. Alligevel modtog det danske tilsyn 119 klager i 2024 – tredje flest i EU – hvoraf 18 blev videregivet. Den danske koordinators mest markante bidrag er derfor foreløbig tildelingen af status som pålidelig indberetter og den forberedende vurdering af danske forskeres dataadgangsansøgninger efter [art. 40, stk. 9](#).

6. Regelgrundlaget er i bevægelse – men loven står stille. Lov nr. 1765 af 28. december 2023 er aldrig blevet ændret eller konsolideret, og der er ingen vedtagne, ikke-konsoliderede ændringer. Til gengæld har ressortet flyttet sig to gange siden vedtagelsen: fra Erhvervsministeriet til Digitaliseringsministeriet i 2024 og videre til Forsknings-, Uddannelses- og Digitaliseringsministeriet i juni 2026. Konsekvensen er, at lovens [§ 3, stk. 1](#) fortsat udpeger Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, mens tilsynet faktisk udøves af Digitaliseringsstyrelsen. Bemyndigelsen i [§ 3, stk. 2](#) til at udpege andre kompetente myndigheder er endnu ikke udnyttet i en selvstændig bekendtgørelse.

7. DMA-håndhævelsen er trådt ind i realitetsfasen. Kommissionens første non-compliance-afgørelser mod Meta og Apple i april 2025, EU-Rettens stadfæstelse af Apples gatekeeper-udpegelse i juli 2026, de igangværende cloud-undersøgelser mod AWS og Azure, og Europa-Parlamentets kritik af bødeniveauet i april 2026 tegner tilsammen et billede af et regime, der er ved at finde sit leje – men hvor spørgsmålet om, hvorvidt 10/20-procentsrammerne faktisk udnyttes, endnu er åbent.

LOV

[Lov om håndhævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om et indre marked for digitale tjenester § 3, stk. 1, 2](#)

PRAKSIS	EU-Domstolen · Beskyttelse af den menneskelige værdighed i online-medietjenester og grænserne for overensstemmende fortolkning i straffesager	26.06.2025
	EU-Domstolen · Afvisning af appel om opsættende virkning for XVideos' gennemsigtighedsforpligtelser under retsakt om digitale tjenester (DSA)	25.02.2025
	EU-Domstolen · Pornhub-sagen: EU-Domstolens afvisning af suspension af gennemsigtighedskrav under DSA	06.09.2024

EU-Domstolen · Nationale indberetningskrav for onlineplatforme i strid med princippet om hjemlandskontrol	30.05.2024
EU-Domstolen · Domstolen ophæver afslag på intervention i sag om Zalandos status som meget stor onlineplatform	11.01.2024
EU-Domstolen · Polen mod Parlamentet og Rådet: Lovligheden af platformes filtreringsforpligtelser i ophavsretsdirektivet (Sag C-401/19)	26.04.2022

REFERENCE Lovgrundlag

6 paragraffer

Lov om håndhævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om et indre marked for digitale tjenester § 3	stk. 1	Lov om håndhævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om et indre marked for digitale tjenester § 5	stk. 3
Lov om håndhævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om et indre marked for digitale tjenester § 7	stk. 2	Lov om håndhævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om et indre marked for digitale tjenester § 9	stk. 2
Lov om håndhævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om et indre marked for digitale tjenester § 10	stk. 1, 3	Lov om håndhævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om et indre marked for digitale tjenester § 12	stk. 1

MATERIALE Citerede afgørelser

20 afgørelser

EU-DOMSTOLEN · EUROPÆISK DOMSTOL		17
02.12.2025	Operatøren af en onlinemarkedsplads som dataansvarlig for følsomme oplysninger i annoncer	C-492/23
13.11.2025	Krav til virksomheders egne due diligence-ordninger for træ og træprodukter i koncerner	C-117/24
01.08.2025	Varemærkeindehaveres ret til at forbyde oplagring af varer i udlandet ved målrettet onlinesalg	C-76/24
26.06.2025	Beskyttelse af den menneskelige værdighed i online-medietjenester og grænserne for overensstemmende fortolkning i straffesager	C-555/23
15.05.2025	Fortolkning af begrebet 'reklametilbud' ved onlinereklamer for betaling på faktura	C-100/24
08.05.2025	Kvalificering af onlinetjenester til sammenligning af forsikringer som 'sammenlignende reklame' og kravet om et konkurrenceforhold	C-697/23
25.02.2025	Afvisning af appel om opsættende virkning for XVideos' g ennemsigtighedsforpligtelser under retsaken om digitale tjenester (DSA)	C-620/24
21.11.2024	Definition af »virksomhed« og »omsætning« ved salg af træ til fældning efter EU's tømmerforordning	C-370/23
04.10.2024	Dataminimering og behandling af følsomme personoplysninger til personaliseret reklame på sociale netværk	C-446/21

06.09.2024	Pornhub-sagen: EU-Domstolens afvisning af suspension af gennemsigtighedskrav under DSA	C-511/24
30.05.2024	Nationale indberetningskrav for onlineplatforme i strid med princippet om hjemlandskontrol	C-665/22
11.01.2024	Domstolen ophæver afslag på intervention i sag om Zalandos status som meget stor onlineplatform	C-647/23
22.12.2022	Louboutin mod Amazon: Ansvar for varemærkekrænkelser på online markedspladser ved blandet forretningsmodel	C-148/21
26.04.2022	Polen mod Parlamentet og Rådet: Lovligheden af platformes filtreringsforpligtelser i ophavsretsdirektivet (Sag C-401/19)	C-401/19
24.02.2022	Skattemyndigheders adgang til personoplysninger fra online-portaler og overholdelse af GDPR-principper	C-175/20
24.09.2019	Søgemaskineudbyderes forpligtelser ved behandling af følsomme personoplysninger og retten til at blive glemt	C-136/17
29.03.2017	Krav om oplysning af erhvervsdrivendes identitet i trykte reklamer for onlineplatforme (DHL Paket)	C-146/16

FORBRUGEROMBUDSMANDEN · NÆVN / KLAGEINSTANS

3

19.02.2024	Vildledende samtykkeflow: Forsikringsselskab indskærpes for aggressiv markedsføringspraksis	
08.09.2021	Samtykke til markedsføring og 'tabt kurv-påmindelser' i online købsflow	
25.08.2014	Forhåndsafkrydsning af pladsbillet er i strid med god markedsføringsskik	